

Heesch | 21 februari 2022

Rekenkamercommissie Bernheze Jaarverslag 2021

0. Voorwoord en samenvatting

In dit jaarverslag leggen wij verantwoording af over de uitvoering van onze taken in 2021 met een korte uiteenzetting van de verrichte werkzaamheden en de procesgang.

Begin 2021 zijn drie lopende onderzoeken uit 2020 afgerond, namelijk het onderzoek Vrijkomende Agrarische Bebouwing, het onderzoek Burgerparticipatie en het DoeMee-onderzoek Toezicht en Handhaving – openbare orde en veiligheid. Alle afgeronde onderzoeken hebben wij bij het college toegelicht. Bij de behandeling in betreffende raadscommissies zijn wij aangesloten voor het beantwoorden van de vragen. De aanbevelingen uit de eindrapportages zijn na behandeling in commissies en raad door de raad overgenomen.

Begin 2021 zijn wij een nieuw onderzoek gestart naar het niet tot stand komen van De Nieuwe Instelling. Op 11 november 2021 is het onderzoeksrapport in de raad behandeld. De aanbevelingen zijn door de raad overgenomen waarbij één van de aanbevelingen geamendeerd is.

In het najaar van 2021 zijn wij met twee nieuwe onderzoeken gestart:

- Een onderzoek naar de beleidsmatige en financiële kant van de kapitaalgoederen met in bijzonderheid aandacht voor de rioolbeheer en het wegbeheer. Inmiddels is ook dit onderzoek afgerond, besproken met het college en met de bestuurlijke reactie aangeboden aan de raad. Het rapport staat geagendeerd voor de raad van 10 maart 2022.
- Een onderzoek naar de stand van zaken rondom digitale dienstverlening. Het concept-onderzoeksrapport is nagenoeg gereed en zal na het ambtelijk en bestuurlijk wederhoor nog voor het zomerreces aan de raad worden aangeboden.

Het afgelopen jaar hebben wij ondanks de beperkingen door de Coronamaatregelen, op een prettige en constructieve manier samengewerkt met de raadsleden, het college en de gemeentelijke organisatie van Bernheze. Wij willen hiervoor onze dank uitspreken.

We vertrouwen erop de raad ook in het komende jaar weer adequaat bij te kunnen staan in zijn kaderstellende en controlerende rol.

Heesch, 21 februari 2021

Namens de rekenkamercommissie Bernheze,

Ir. C. Langerwerf, voorzitter

Inhoud

0.	Voorwoord en samenvatting	2
1.	Inleiding	4
1.1.	Doelstelling van de rekenkamercommissie	4
1.2.	Samenstelling	4
2.	Uitvoering werkzaamheden 2021	5
2.1.	Onderzoeken 2021	5
2.1.1.	<i>Onderzoek Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB)</i>	5
2.1.2.	<i>Onderzoek Burgerparticipatie in Bernheze</i>	5
2.1.3.	<i>Onderzoek Toezicht en Handhaving – openbare orde en veiligheid</i>	5
2.1.4.	<i>Onderzoek DNI</i>	6
2.1.5.	<i>Onderzoek Kapitaalgoederen</i>	6
2.1.6.	<i>Onderzoek Dienstverlening</i>	6
2.2.	Overige werkzaamheden	7
3.	Financiële verantwoording 2021	8

1. Inleiding

Op grond van artikel 9 van het Reglement van Orde van de Rekenkamercommissie Bernheze stelt de rekenkamercommissie jaarlijks een jaarverslag op. In het jaarverslag legt zij verantwoording af over haar werkzaamheden gedurende het afgelopen jaar.

1.1. Doelstelling van de rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie heeft een onafhankelijke positie binnen de gemeente. Haar doel is de gemeenteraad te ondersteunen bij zijn kaderstellende en controlerende taak. Daartoe voert zij onderzoek uit op het gebied van:

- Doeltreffendheid: een onderzoek op doeltreffendheid moet uitwijzen of de gewenste resultaten daadwerkelijk zijn bereikt of kunnen worden bereikt;
- Doelmatigheid: onderzocht wordt of de beoogde resultaten worden bereikt met zo weinig mogelijk middelen (personeel, geld);
- Rechtmatigheid: hierin staat de vraag centraal of het handelen van de gemeente in overeenstemming is met de gemeentelijke begroting en geldende wetten, verordeningen en regels.

Bij de uitvoering van haar onderzoeken kijkt de rekenkamercommissie terug, met als nadrukkelijk doel daarvan te leren voor de toekomst. Afhankelijk van het onderwerp wordt ook vooruit gekeken naar ontwikkelingen in met name de regelgeving, welke van invloed kunnen zijn op het gemeentelijk beleid.

De wijze waarop de rekenkamercommissie haar onderzoeken uitvoert is vastgelegd in het onderzoeksprotocol.

1.2. Samenstelling

De rekenkamercommissie bestaat uit twee externe leden, de heer Ir. C. Langerwerf (voorzitter) en de heer ir. N. op de Laak.

De raad heeft op 11 november 2021 de heer Op de Laak herbenoemd voor de periode van 4 jaar (van 1 december 2021 tot 1 december 2025.).

De rekenkamercommissie wordt bijgestaan door de ambtelijk secretaris, mevrouw J. Braam. Zij is werkzaam bij de griffie van de gemeente Bernheze.

2. Uitvoering werkzaamheden 2021

2.1. Onderzoeken 2021

2.1.1. Onderzoek Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB)

In 2019 zijn wij gestart met een gericht onderzoek naar de effectiviteit van (het uitvoeren) het huidige VAB beleid van december 2017. De juridisch bindende vertaling van dat beleid is vastgelegd (voor zover dat binnen de huidige Wro kan) in het Paraplu-bestemmingsplan VAB van begin 2019. Daarna is in 2020 nog een herstelbesluit genomen aangezien niet alle door de raad vastgestelde beleidsregels in het Paraplu-bestemmingsplan waren opgenomen. Na een vertraging door diverse oorzaken (zie jaarverslag 2020) is 19 mei 2021 het onderzoek afgerond en ter inhoudelijke behandeling en besluitvorming aangeboden aan de commissie Ruimtelijke Zaken en de gemeenteraad. De raad heeft op 8 juli 2021 unaniem alle aanbevelingen overgenomen.

2.1.2. Onderzoek Burgerparticipatie in Bernheze

Dit lopende onderzoek uit 2020 is in mei 2021 afgerond. In dit onderzoek concludeerden wij dat het beleid en de verordening aan actualisering toe waren. Ook namen wij waar dat er in onvoldoende mate sprake was van centrale regie, ondersteuning en kennisopbouw.

De raad heeft op 8 juli 2021 unaniem de hierop gebaseerde aanbevelingen overgenomen en het college opdracht gegeven deze uit te voeren.

2.1.3. Onderzoek Toezicht en Handhaving – openbare orde en veiligheid

In 2020 hebben wij deelgenomen aan een zogenaamd 'Doe Mee onderzoek' van het onderzoeksbureau Nacker van Naem. Het onderzoek is in maart afgerond en op 13 april 2021 aangeboden aan de raad. De belangrijkste conclusies waren:

- De raad geeft onvoldoende invulling aan zijn kaderstellende en controlerende rol op het gebied van toezicht en handhaving op OOV.
- De beschikbare monitorings- en stuurinformatie is ontoereikend.
- Er wordt gewerkt aan de verbetering van de samenwerking tussen boa's en beleidsmedewerkers veiligheid.

De raad stemde op 27 mei in met de volgende aanbevelingen:

- Het college te verzoeken de documenten over OOV en Toezicht & Handhaving op OOV meer in samenhang aan te bieden en in bespreking te brengen.
- Het college te verzoeken toekomstige beleidsplannen VTH ter opiniërende bespreking voor te leggen aan de commissies Bestuur en Strategie en Ruimtelijke Zaken

Het college heeft in die vergadering aangegeven aan deze verzoeken te voldoen.

2.1.4. Onderzoek DNI

Eind 2020 zijn verschillende documenten verzameld om een gericht onderzoek te kunnen starten naar de gang van zaken rondom De Nieuwe Instelling. Aanleiding voor de rekenkamercommissie was het feit dat de raad in oktober 2020 besloot niet verder te gaan met het ontwikkelen van De Nieuwe Instelling na een voorbereidingsperiode die in 2013 was gestart.

Het is een uitgebreid onderzoek geworden waarbij met veel actoren uit dit langlopende proces gesproken is. Gezien de verschillende bestuurlijke standpunten lopende het proces en mogelijke impact van conclusies en aanbevelingen heeft de rekenkamercommissie besloten om meer interviews te houden en extra documenten op te vragen. Dat heeft geresulteerd in een langere looptijd van het onderzoek. Het eindrapport is op 30 september aangeboden aan de raad. De inhoudelijke behandeling vond plaats in de commissie Bestuur en Strategie en op 11 november 2021 heeft de raad het voorstel geamendeerd aangenomen. Het amendement van SP en Lokaal is unaniem aangenomen en had betrekking op de periode waarbinnen invulling aan de aanbevelingen gegeven diende te worden. Concreet besloot de raad

- In te stemmen met de conclusies en aanbevelingen uit het rapport.
- Het college opdracht te geven om een extern bureau onderzoek te laten doen naar de wenselijkheid van het aanpassen van de notitie gemeenschapshuizen uit 2000 en de resultaten van dit onderzoek binnen zes maanden in een notitie ter informatie aan de commissie Bestuur en Strategie terug te koppelen.
- Het college te verzoeken om binnen zes maanden concreet aan te geven hoe en wanneer de drie overige aanbevelingen worden uitgevoerd en hoe de raad daarbij betrokken wordt.

2.1.5. Onderzoek Kapitaalgoederen

In augustus is een opzet gemaakt om een onderzoek uit te voeren naar de Kapitaalgoederen met een focus op riool- en wegbeheer. De feitelijke start lag begin oktober omdat de rekenkamercommissie besloot de behandeling van het zogeheten afwegingskader in de commissie Ruimtelijke Zaken eind september af te wachten. Het feitelijke onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode oktober – november 2021 waarna de afronding in december 2021 heeft plaatsgevonden. De raadsbehandeling is voorzien voor maart 2022 na bespreking in de commissie BS eind februari.

2.1.6. Onderzoek Digitale Dienstverlening

In het najaar van 2021 is de commissie gestart met een onderzoek naar de digitale dienstverlening. Onze samenleving digitaliseert in hoog tempo. De gemeenten in Nederland moeten en willen hier in mee. Daarom heeft de rekenkamercommissie ervoor gekozen om te onderzoeken hoe de digitale dienstverlening in Bernheze er voor staat.

Als centrale vaagstelling voor dit onderzoek is de volgende hoofdvraag geformuleerd:

Wat is het beleid inzake de digitale dienstverlening in Bernheze, op welke wijze wordt daar uitvoering aan gegeven en welke resultaten zijn er inmiddels bereikt ?

De verwachting is dat de raad het rapport nog voor het zomerreces ter behandeling krijgt aangeboden.

2.2. Overige werkzaamheden

In 2021 zijn naast de uitgevoerde onderzoeken geen andere werkzaamheden uitgevoerd. Wel is in de advisering aan de raad aangegeven dat de rekenkamercommissie het raadzaam vindt om in het inwerkprogramma van de nieuwe raad in het voorjaar van 2022 specifiek aandacht te besteden aan het bestaan van de rekenkamercommissie en de betekenis die deze commissie voor het goed functioneren van de raad kan hebben. Daarnaast is aandacht gevraagd voor de systematiek van kaderstellen die de raad van de gemeente Bernheze de afgelopen jaren heeft gehanteerd. De rekenkamercommissie wil de raad graag ondersteunen bij het verder optimaliseren van deze systematiek.

3. Financiële verantwoording 2021

In 2021 bedroeg het budget voor onze werkzaamheden € 32.411 Omdat we er 2021 geen fysieke vergaderingen zijn geweest zijn er geen presentiegelden uitgekeerd. De aan afstemming tussen de leden van de rekenkamercommissie bestede tijd is als onderzoekstijd verantwoord en gedeclareerd.

In de onderstaande tabel is het werkelijke gebruik van het beschikbare budget over 2021 weergegeven. Vastgesteld kan worden dat er sprake is van een bescheiden overschrijding van het ter beschikking gestelde budget. De hoofdoorzaak is met name gelegen in het feit dat het onderzoek naar De Nieuwe Instelling veel meer tijd heeft gevraagd gezien de noodzakelijke zorgvuldigheid in combinatie met het grotere aantal te interviewen personen dan oorspronkelijk aangenomen.

Overzicht inkomsten en uitgaven rekenkamercommissie in 2021

	Begroot	Uitgaven	Resultaat
Budget rekenkamercommissie 2021	€ 32.411		
Presentiegelden (incl. reiskosten)		€ -	
<ul style="list-style-type: none">• Vergoeding onderzoekswerkzaamheden leden rekenkamercommissie• DoeMee onderzoek T&H - Necker van Naem• Onderzoek VAB beleid - Pouderoyen-Tonnaer		€ 32.113 € 278 € 786	
Overige kosten: Contributie NVVR		€ 385	
Saldo uitgaven		€ 33.562	
			-/- € 1.151